

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за
освітньою програмою «Економіка, планування та управління бізнесом»**

**на тему: «Розробка механізму підвищення конкурентоспроможності
торгівельного підприємства (на прикладі ТОВ «Мірател»)»**

Виконавець: студент ЦЗВФН

Толмак І. Є. _____

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Карпов В.А. _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах жорсткої конкуренції питання забезпечення конкурентоспроможності є надзвичайно важливим для будь-якого підприємства. Від рівня конкурентоспроможності залежать позиції компанії на ринку, можливості її розвитку та економічна ефективність. Це особливо стосується підприємств сфери телекомунікацій, де спостерігається велика концентрація та домінування провідних олігополістів. В таких умовах підвищення конкурентоспроможності є ключовим викликом для невеликих регіональних гравців ринку.

Питання конкурентоспроможності підприємств, методи їх оцінки та інші теоретичні аспекти цієї теми були опрацьовані в роботах багатьох вітчизняних та іноземних вчених та дослідників. Серед науковців можна виділити таких авторів як: Андрейченко А.В., Завертаний Д.В., Панасенко Д.А., Хамініч С., Черваньов Д.М., Названова Л., Воронкова А.Е., Пономарьов В.П., Дібніс Г.І., Кузьмін О.Є., Горбаль Н.І., Довбенко В.І. та інші.

Мета роботи – розробити комплекс заходів для підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Мірател» на регіональному ринку телекомунікаційних послуг.

Завдання роботи:

- дослідити сутність та властивості конкурентоспроможності підприємств;
- вивчити фактори формування конкурентоспроможності підприємств;
- проаналізувати методи оцінки конкурентоспроможності підприємств;
- проаналізувати телекомунікаційний ринок України;
- провести техніко-економічну характеристику підприємства ТОВ «Мірател»;
- оцінити конкурентоспроможність ТОВ «Мірател»;
- запропонувати заходи для посилення конкурентних позицій компанії;
- розрахувати економічну ефективність запропонованих заходів.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні засади формування конкурентоспроможності підприємства.

Об'єкт дослідження – конкурентоспроможність ТОВ «Мірател» на ринку телекомунікаційних послуг.

Методи дослідження: аналіз наукової літератури, статистичний, порівняльний аналіз, метод експертних оцінок, методи прогнозування та інші. У роботі були застосовані такі методи як: SWOT-аналіз, STEP-аналіз, оцінювання конкурентоспроможності компанії відповідно до методу експертних оцінок, побудова матриці МакКінсі.

Інформаційна база дослідження складається з теоретичних праць провідних вітчизняних та зарубіжних науковців, нормативно-правових актів, статистичних даних, звітної та фінансової інформації ТОВ «Мірател», даних маркетингових агентств, Інтернет ресурсів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (64

найменування). Загальний обсяг роботи становить 84 сторінки. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 24 таблиці, 13 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА»** розглядаються сутність та властивості конкурентоспроможності підприємства. Досліджуються фактори формування конкурентоспроможності підприємства. Та визначаються теоретичні аспекти методів оцінки конкурентоспроможності підприємств.

У другому розділі **«АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «МІРАТЕЛ»»** дослідження сучасний ринок операторів зв'язку в Україні, проаналізована техніко-економічна характеристика ТОВ «Мірател», проведена оцінка конкурентоспроможності ТОВ «Мірател».

У третьому розділі **«РОЗРОБКА МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА»** підсумовані основні проблеми, які впливають на конкурентоспроможність ТОВ «Мірател», розроблено основні заходи щодо підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Мірател» та був проведений розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів із прогнозуванням подальшого розвитку ТОВ «Мірател».

ВИСНОВКИ

В результаті виконаної роботи можна зробити такі висновки:

1. Конкурентоспроможність підприємства – це важливий аспект успішності будь-якого підприємства, який визначає здатність конкурувати на ринку та забезпечувати стійке положення в галузі.

2. Різні науковці по-різному класифікують фактори, що чинять вплив на конкурентоспроможність підприємства. Основними такими факторами є зовнішні та внутрішні, які мають враховуватися при дослідженні, оцінці та прогнозуванні конкурентоспроможності підприємств.

3. Для оцінки конкурентоспроможності використовуються різні методи, які можна поділити на кількісні та якісні. Кількісні методи базуються на обчисленнях і використовують показники та індекси для оцінки, в той час як якісні методи зазвичай включають оцінки експертів і не вимагають математичних розрахунків.

Оцінка конкурентоспроможності допомагає підприємствам визначити їхні сильні та слабкі сторони, розробити стратегії для підвищення конкурентоспроможності та приймати управлінські рішення для досягнення конкурентних переваг.

Важливим аспектом оцінки конкурентоспроможності є аналіз не лише внутрішніх факторів підприємства, але й зовнішнього середовища, включаючи політичні, економічні, соціальні та технологічні чинники.

Оцінка конкурентоспроможності є постійним процесом, оскільки умови на ринку постійно змінюються, і підприємства повинні адаптуватися до нових умов, щоб залишатися конкурентоспроможними.

4. Ринок телекомунікацій в Україні демонструє стійке зростання в останні роки. Це пов'язано зі збільшенням попиту на послуги мобільного та фіксованого зв'язку, ширококутового доступу до інтернету. Провідними гравцями залишаються національні мобільні оператори, які контролюють левову частку ринку. Це свідчить про олігополістичний характер ринку

Основними тенденціями є активне впровадження мереж 4G, стрімке зростання мобільного інтернет-трафіку, цифровізація суспільства та економіки. Це відкриває нові можливості для галузі.

5. Фінансові показники ТОВ «Мірател» свідчать про нестабільність: у 2020-2021 рр. спостерігалось падіння прибутку на тлі зростання витрат. Це вказує на проблеми компанії.

6. За більшістю параметрів ТОВ «Мірател» поступається провідним гравцям ринку в Одеській області. Компанія має вузький асортимент послуг, невисоку швидкість інтернету, обмежене покриття. Матриця Мак-Кінсі показує слабкі конкурентні позиції ТОВ «Мірател» на середньо привабливому ринку. Рекомендована стратегія «збору врожаю» передбачає відмову від інвестицій та підготовку до виходу з ринку.

7. Основні заходи включають підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Мірател»:

1) Розширення географії покриття мережі. Розглянуто можливі напрямки та орієнтовну вартість (5-10 млн грн).

2) Підвищення швидкості Інтернет-з'єднання за рахунок модернізації обладнання та каналів зв'язку. Оціночна вартість – 0,6 млн грн.

3) Удосконалення цінової політики шляхом розробки прозорих пакетів та акційних пропозицій.

4) Маркетингові заходи: модифікація сайту, контекстна реклама, SEO оптимізація. Вартість – 47 тис. грн.

8. Загальний бюджет заходів – 7,6 млн грн. Очікуваний економічний ефект за нейтральним сценарієм – 8,3 млн грн, чистий прибуток – 0,6 млн грн.

Прогноз прибутку компанії до 2025 року з урахуванням очікуваного зростання конкурентоспроможності демонструє помірне збільшення прибутку.

Запропоновані заходи є доцільними та економічно ефективними для підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Мірател». Потребують значних початкових інвестицій, але дадуть стійкий позитивний ефект у середньостроковій перспективі. Дозволять розширити спектр та якість послуг, залучити нових клієнтів, підвищити лояльність існуючих.

АНОТАЦІЯ

Толмак Ірина Євгенівна, «Розробка механізму підвищення конкурентоспроможності підприємства (на прикладі телекомунікаційного підприємства «Мірател»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступені магістра зі спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка, планування та управління бізнесом».

Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2023 рік.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – конкурентоспроможність ТОВ «Мірател» на ринку телекомунікаційних послуг.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування конкурентоспроможності торгівельного підприємства, а саме: досліджується сутність та властивості конкурентоспроможності підприємства, визначаються фактори формування конкурентоспроможності підприємства та аналізуються методиці її оцінки.

В рамках роботи було проаналізований сучасний стан українського ринку операторів зв'язку. Була надана техніко-економічна характеристика підприємства ТОВ «Мірател» та за допомогою різних методів була проведена оцінка конкурентоспроможності підприємства. На основі аналізу був розроблений механізм підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Мірател» та розрахована економічна ефективна від впровадження запропонованих заходів.

Ключові слова: конкурентоспроможність, підприємство, конкуренція, телекомунікаційна компанія, Інтернет, підвищення конкурентоспроможності.

ANNOTATION

Tolmak Iryna, "Development of a mechanism for increasing the competitiveness of the enterprise (on the example of the Miratel telecommunications enterprise)"

Qualification work for obtaining a master's degree with a specialty "Entrepreneurship, trade and exchange activity" under the educational program "Economics, planning and business management".

Odessa National University of Economics, Odessa, 2023.

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the competitiveness of Miratel LLC in the market of telecommunications services.

The paper examines the theoretical aspects of the formation of the competitiveness of a trading enterprise, namely: the essence and properties of the competitiveness of the enterprise are investigated, the factors of the formation of the competitiveness of the enterprise are determined and the methods of its evaluation are analyzed.